

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Sect. 2. Descriptio Geographica eius ditionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

ret, & Nouariensem agrum assignaret ob dotem matris centies decies & sexies millium aureorum, qui postea restituti sunt ab Hispano, & retracta Nouaria, Duce Parmensi id molestissimè perferente: sed hæc postea.

NVM. 6. PRINCIPES PARMENSES. Eorum omnium synopsis tibi ob oculos collocamus.

PETRVS	OCTAVIVS	ALEXANDER FARNESIUS	RANVCIVS DVX	ALEXANDER Mutus, ideòq; à Principatu exclusus.
ALOYSIVS				
filius Pauli Tertij Pöt. Max.	ex Margarita nothâ Caroli Quinti Imp.	ex MARIA filiâ Eduardi filij EMANVELIS Regis Lusitanie.	VIII. nepte	ODOARDVS } RANVCIVS II. } DVX V. } DVX VI. } OCTAVIVS. FRANCISCVS MARGARITA.
PRIMVS DVX PARMENSIS.				ODOARDVS Cardinalis. MARGARITA quæ Vincetio Mantuano nupsit; & repudiata quia sterilis.
		ALEXANDER CARDINALIS, qui Caprarolam palatium magnificentissimum excitavit.		

NVM. 7. POLITIA. Vexillifer perpetuus Ecclesiæ dicitur Dux Parmensis, *le Gouverneur*, pendetque à Pontifice, cui quotannis 12. aureorum millia dependit. Percipit annui reditus ducenta aureorum millia, aliquando trecenta. Stipatur 55. peditibus prætorianis, 30. hastatis, reliquis 25. sclopetariis, equitibus quinquaginta levis armaturæ. Decem peditum millia scribere potest, 500. equites è suis subditis. Pendent ab eo Dynastæ plurimi, quorum præcipui Marchiones Soregnæ, Salæ, Curæ Maioris, Colorni & alij, quorum hæc non est otium nomina recensere.

SECTIO II. *Geographica descriptio eius ditionis.*

NVM. I. *Ducatus Parmensis*, Parmese, nobis *le Parmesan*.

PARMA: Parma, nobis *Parme*, peruetusta ciuitas, de cuius origine vide Leandrum, situ plano in viâ Æmiliâ, ædificiis splendida, incolis frequens planè ingeniosis,

- in agro amœno, sita est ad Fl. cognominem qui eam fecat mediam, & triplici ponte in hac vrbe iungitur. Arx eius pentagona ad artem planè extructa est, in quâ tormenta bellica plurima, arma ad 6. hominum millia instruenda. Nihil dicam de hortis, aquis, piscaturis, quibus palatium Ducis instructum est.
- BES** Bagantiolum: *Baganzolo*, non procul à Fl. Parmâ.
- CASTRVM GVELPHVM**: *Castro Guelpho*, in via Æmilia, sic dicta à Guelphis conditoribus.
- Fontanellatum**: *Fontanellato*, illustris familix San-Vitalianorum.
- D V-** Nucetum: *Nocetto*, in historiâ Parmensi celebris vrbe-cula.
- Fanum S. Secundi castrum nobile: *San-Secundo*, à Rubriis olim septum muro, & munitum arce firmissimâ.
- C A-** SORANIA: *Soragna*, cuius incolæ an. 1266. à Mediolanensibus ad Parmenses defecere, cum San-Secundianis, & Nucetensibus: perlautum oppidum & Marchionatus caput Luporum, *des Lupi*.
- Turricula: *Torricella*, oppidum perhonestum.
- Gronia: *Grogna*.
- T V S** Sissa: *Sezza*, Comitum de Terzi.
- Arx Alba: *Rocca Bianca*, castellum permunitum, Comitum Rangoniorum.
- COLVRNVM**: *Colorno*, haud inhonestum oppidum, sic dictum quasi caput Lurni, à torrente Lurno, qui hîc cadit in Parmam: patria virorum fortium & literatorum.
- P A R-** FORVM NOVVM: *Fornova*, nobis *Fornoue*, ad torrentem Spurcanam *Sporzano*, locus memorabilis prælio Caroli VIII. Francorum Regis in confœderatos Italos, quos viribus longè impar deuicit.
- Mons Ranzonis: *Rocca Lanzone* pro *Ranzone*.
- MEN-** Varanum Malagrorum: *Verano di Malagri*, ad discrimen alterius *Verano di Marchese*.
- Fanum S. Andreæ: *Sant-Andrea*.
- MONS CERITVS**, vel Mons Cheruculus: *Monte Chiar-guole*, vrbs permunita, & lauta in limite Rhegiensi,

- olim in ditione Taurellorum.
 Guardafanum: *Guardazone*.
 Torcaria villa: *Torciaria*, ex Sfortiâ Cardinale ad Principem ditio eius deuoluta est.
 Ruppecula: *Rocca*, cognomento *Torciaria*.
 Cossanum: *Cozzano*.
 S I S. } Belfortium: *Belforte*, ad Fl. *Tarum*.
 Berzetum: *Berzeto*, Comitum S. Secundi, vbi tamen Dux præsidium maximum alit, & hoc oppidum diligenter tuetur.
 CORNELIVM castrum: *Corniglio*, munitissimus locus, ad Fl. *Parvam*, quâ aditur ager *Pontremolensis* per *Cissam sylvam*.
 Sestronus: *Stirone*.
 TARVS: *Taro*.
 FLV. } Spurcana torrens: *Sporzano*.
 Bagantia: *Baganza*, torrens veriùs quàm fluius.
 VII. } PARMA: *Parma*, præcipuam urbem bifariam dirimens, statim atque *Bagantiam* Fl. hausit.
 Lentia: *Lenza*, aliter *Nenza*.

N V M. 2. Ducatus Placentinus, Piacentino.

- PLACENTIA: *Piacenza*, nobis *Plaisance*, nobilissima olim ciuitas obsidione à *Totilâ* famosa, quando oppidani etiam carnibus humanis vixere: sita nunc est ad *Padum*, & eius suburbia *Resintus* fluuiolus alluit. Arcem habet munitissimam cum veteri castro, tota ipsa propugnaculis præcincta. Hic quoque palatium Ducis luculentum in quo ius redditur.
 V R. } CASTRVM S. IOANNIS: *Castro San-Gianni*, oppidum lautum quò vsque vestigia viæ *Emiliæ* cernuntur.
 B E S } Burgus Novus: *Borgo Nuovo*.
 D V. } Maseratum: *Maserato*.
 G A. } Mons Callis: *Monti Callo*.
 T V S } Mons Clarus: *Monte Chiaro*.
 P L A. } Burghetum: *Borghetto*.
 C E N. } PONS NYRÆ, aliter *Pontinurum*: *Ponte Nura*, ad vim *Emi-*

- TINI. } *Æmiliam, sic dictum à Fl. Nurâ qui ponte iungitur.*
 Roncariolum : *Roncaruolo.*
 ARQVATVM : *Arquato, vino suo famosissimum.*
 Magnanum : *Magnano.*
- MON. } *CARCVLVVS: Monte Carculo. } vterque non procul à*
 TES. } *TOMARVS: Monte Tomaro. } fontibus Nuræ.*
- FLV- } *Tidonius: Tidone, recipiens Nurulam: Nuretta.*
 VII } *TREBIA: Trebia, paulò supra Placentiam cadens in Pa-*
 dum, & valles amoenissimas irrigans.
Resintus: Resinto, vrbis Placentinæ suburbia alluens.
- AGRI } *NVRA: Nura.*
 } *Clauena: Chiauenna, sic dictus supra viam, nam infrâ*
 } *Gutta nominatur, vt ait Leander,*
- PLA- } *Ranacolla: Ranacolla.*
 CEN- } *Lurda: Lurda.*
 TINI. } *Selstronus: Stirone.*
- VAL. } *TIDONENSIS: Val de Tidone.*
 } *TREBIENSIS: Val di Trebia. } à fluuiis quibus e-*
 } *PRINENSIS: Val di Prino. } luuntur nomen*
 LES. } *NVRENSIS: Val di Nura. } habent.*
 } *CLAVENENSIS: Val di Chiauenna.*

NVM. 3. *Inferta, seu adiuncta huic ditioni.*

- STA- } *BVRGVVS S. DONINI: Borgo San- Donino, malè*
 VR } *in tabulis recentibus San- Domino; perno-*
 TVS } *bile olim castrum, ad quod Cœnobium*
 BES } *S. Columbani excisum à Friderico II. post*
 feu } *cladem Parmensem: eius mœnia Dux*
 & } *Parmensis deiecit, quia in medio ditionis*
 MAR- } *sux.*
 LO- } *GIBELLVM: Gibello à Gibellinis fundatum*
 CHIO- } *non procul à Pado contra castrum Guel-*
 CA } *phum. Alij volunt sic dictum à vocibus Gio*
 NA- } *Bello, hoc est situs pulcher: hîc pugnatum à*
 PA- } *Mutinenfibus & Cremonenfibus an. 1228.*
 TVS } *quâdo hic locus erat in ditione R hegicfîu.*

Parall. Geog. Tom. II.

PPPPP

		Monticellum : <i>Monticello</i> , non procul à Pado in ditione Palaucinorum.
PALA-	LAVI-	Poleseum : <i>Polesino</i> , ad Fl. Longenam <i>Onzina</i> .
VICI-	CINI	Curia Maior : <i>Corte Maggiore</i> .
NVS	STA-	BUXETVM : <i>Buffeto</i> , nobile oppidum, anno 1520. à Gallis direptum, quando & capite multatus Marchio Christophorus Palaucinus. Celebratur & Colloquio Pauli III. Pontif. & Caroli V. Imperatoris. Hinc oriundus Matthæus ille Buxentinus Grafatorum terror sub Sfortiâ Duce Mediolanensi.
<i>l'État</i>	TVS.	
<i>Palauci-</i>		
<i>cin.</i>	FLV-	Lurda : <i>Lurda</i> .
	VII.	Longena : <i>Onzina</i> .
		Sestronus : <i>Stirone</i> .
PRIN-		BURGVS VALLIS TARENENSIS : <i>Borgo di val Tarro</i> , ad Fl. Tarum, magno præsidio firmatus, & munitissimus locus ditionis Parmensis.
CIPA-	VR-	
TVS		COMPIANVM : <i>Compiano</i> .
LAN-	BES.	Bardium : <i>Bardi</i> .
DEN-		Casalium : <i>Casale</i> .
SIS,		Sedes Tarenfis : <i>Chiesa di Taro</i> .
<i>Principauté de Landi.</i>	FLV-	TARVS : <i>Taro</i> .
	VII.	Tarulus, <i>Tarola</i> , aliter Tarus minor.
		Cenus : <i>Ceno</i> , cadens in Tarum.
		Valdenus : <i>Valdena</i> .
COMITATVS		ROSSENA : <i>Rossena</i> , munitissimus locus quondam Principis Corregiani, ab hac parte contra Mutinensem propugnaculum.
ROSSENÆ,		Bazanum : <i>Bazano</i> .
<i>Comté de Rossena.</i>		Gombia : <i>Gombia</i> , vicus in limite Rhegensi.
TERRI-		FLORENTIOLA : <i>Fiorenzuola</i> , sat lautum oppidum in viâ Æmiliâ ad Fl. Lurdam <i>Lurda</i> .
TORIVM	OP-	
FLO-	PI-	Castrum novum : <i>Castro Nuovo de Terzi</i> , ad Fl. seu torrentem Longenam, <i>Onzina</i> .
REN-		

TIOLÆ,	} DA.	} Sepionicum Salsum: <i>Sepionico Salso</i> , à fontibus falsis sic dictum, ex quibus sal coquunt indigenæ; in tabulis recentibus perperam hæc duo nomina separantur, & duo supponunt oppida.
Territoire de Fiorenzuola.		

Atque hætenus de Longobardiâ, parte implicatissimâ Italiæ, & quæ Geographos hætenus vehementer torfit; nos ei lucem attulimus quæ huic parti nondum affulserat. Si quid peccauimus, facile fuit inter tot tenebras impingere, atque labi; si quis manum porrexerit, tam auidè capiemus, vt nemo nos pertinaces dicat.

CAPVT QVARTVM.

De Ora Genuensi.

RESPUBLICA Genuensis olim tam potens fuit vt Venetam tantum non attriuerit, & si victoriâ suâ vt nouisset, penitus subruisset. In Oriente quid fecerint Genuenses contra Turcas & Sarracenos, quis ignorat? Cassam in Tauricâ Cherfoneso nonne diu tenuerunt? Sed cum ex iis aliqui Turcas in Europam traiecissent pœnas perfidiæ paucorum luit vniuersa Resp. & nunc precario viuere potius videtur quàm imperare olim *Domina maris* Genua. De Insulâ Corficâ, quæ tota eius est, dicemus capite 10. huius libri.

SECTIO. I. *Historica ditionis Genuensis.*

§. I. *Nomen huius Tractus.*

ANTIQUVM nomen fuit Liguria; recens est *Riuiera di Genoa*, quasi Riparia dicta, quia secundum maris littus, & ripam extenditur: nos quoque Galli eam dicimus *la Riuere de Gennes*, sed magis propriè *la Coste de Gennes*: aliter *le Genouezat*, vt Itali *Genouese*. Incolæ huius tractus in nostris historiis olim dicebantur *les Gene-*

PPppp ij